

Pełnomocniczka Rządu Federalnego
ds. Migracji, Uchodźców i Integracji
Biuro ds. Równego Traktowania Pracowników z UE

Instytucja ds. Równego
Traktowania

Pracowników Unijnych

Przewodnik po urzędach dla obywaterek i obywateli UE

Co?	Jaki urząd?	Kiedy?	Na co uważać?	Otrzymasz
Pobyt				
Zgłoszenie miejsca zamieszkania	Urząd meldunkowy Urząd ds. mieszkańców (zależnie od miejsca zamieszkania)	W ciągu 14 dni po przyjeździe, w przypadku przeniesienia miejsca zamieszkania do Niemiec	Konieczne stawiennictwo osobiste (można upoważnić inną osobę), należy przedstawić potwierdzenie najmu mieszkania podpisane przez wynajmującego	Potwierdzenie zameldowania (bezpłatnie)
Wymeldowanie z miejsca zamieszkania (w przypadku przeprowadzki za granicę)	Urząd meldunkowy / Urząd ds. mieszkańców	Do 14 dni po wyjeździe	Niewymagane w przypadku przeprowadzki w obrębie Niemiec	Potwierdzenie wymeldowania (bezpłatnie)
Pozwolenie na pobyt - NIEwymagane dla obywateli UE/EWG			W odniesieniu do przyjazdu i pobytu obowiązują §§ 2-4 ustawy o swobodzie przemieszczania się obywateli UE	
Karta pobytu – dla członków rodziny pochodzących z państw trzecich	Urząd ds. cudzoziemców (zależnie od miejsca zamieszkania)	Po przyjeździe (z wizą)	Tylko dla pochodzących z państw trzecich członków rodzin obywateli UE! Przy pobycie ponad 3 miesiące!	Kartę pobytu

Co?	Jaki urząd?	Kiedy?	Na co uważać?	Otrzymasz
Mieszkanie				
Mieszkania socjalne na podstawie zaświadczeń WBS/RlvF	Urzędy mieszkaniowe (zależnie od miejsca zamieszkania) - zaświadczenie o prawie do lokalu socjalnego (WBS) lub lokalu zbudowanego zgodnie z wytycznymi subwencionowania kontraktowego (RlvF)	Odpowiednie zaświadczenie należy uzyskać przed objęciem mieszkania socjalnego!	Możliwe tylko do określonej <u>wysokości dochodów</u> (w zależności od landu), np. Berlin	Zaświadczenie o prawie do lokalu socjalnego – WBS (ważne 1 rok)
Dodatek mieszkaniowy	Urzędy mieszkaniowe (zależnie od miejsca zamieszkania)	Dodatek mieszkaniowy jest przyznawany od miesiąca, w którym złożono wniosek o to świadczenie	W zależności od dochodu, wielkości gospodarstwa domowego, wysokości czynszu	Decyzję w sprawie dodatku mieszkaniowego (ważną 1 rok)

Co?	Jaki urząd?	Kiedy?	Na co uważać?	Otrzymasz
Praca				
Zezwolenie na pracę	NIEwymagane dla obywateli państw UE/EWG			
Uznawanie kwalifikacji zawodowych	np. urzędy landów, izby rzemieślnicze, centralne biuro ds. uznawania kwalifikacji przy izbach przemysłowo-handlowych (IHK-Fosa): Anerkennungsfinder	Przed podjęciem pracy	Konieczność uznania kwalifikacji zawodowych zależy od rodzaju wykonywanego zawodu (zob. wyszukiwarka Anerkennungsfinder)	Zaświadczenie o uznaniu kwalifikacji zawodowych
Numer identyfikacji podatkowej (NIP)	Federalny Urząd Podatkowy (Bonn)	NIP jest wysyłany automatycznie po zameldowaniu w urzędzie meldunkowym	Numer NIP należy podać pracodawcy	NIP
Legitymacja ubezpieczenia społecznego (dokument z numerem ubezpieczenia emerytalno-rentowego)	Niemiecki Zakład Ubezpieczenia Emerytalno-Rentowego na poziomie Federacji oraz emerytalno-rentowe instytucje regionalne (wyszukiwarka instytucji i telefon do punktu konsultacyjnego)	Dokument jest wysyłany po zgłoszeniu przez pracodawcę; osoby urodzone po 2005 otrzymują nr ubezpieczenia automatycznie	Numer NIP należy podać (nowemu) pracodawcy	Dokument potwierdzający nadanie numeru ubezpieczenia emerytalno-rentowego

Co?	Jaki urząd?	Kiedy?	Na co uważać?	Otrzymasz
Praca				
Ubezpieczenie zdrowotne	Nie jest to urząd! Lista: ustawowych kas ubezpieczenia zdrowotnego (Gesetzliche Krankenkassen)	Po podjęciu pracy w Niemczech i/lub przeniesieniu miejsca zamieszkania do Niemiec	Należy zarejestrować się w wybranej kasie ubezpieczenia zdrowotnego	Kartę ubezpieczenia zdrowotnego
Założenie działalności gospodarczej lub przedsiębiorstwa	Różne urzędy: Przewodnik po urzędach		Przewodnik po urzędach również w formie aplikacji	

Co?	Jaki urząd?	Kiedy?	Na co uważać?	Otrzymasz
Zasiłek dla bezrobotnych/pomoc społeczna				
Zasiłek dla bezrobotnych	Urząd pracy (zależnie od miejsca zamieszkania)	Należy zarejestrować się jako osoba poszukująca pracy na 3 miesiące przed wygaśnięciem umowy o pracę lub od razu po uzyskaniu informacji o utracie pracy	Należy zarejestrować się jako osoba poszukująca pracy + złożyć wniosek o zasiłek dla bezrobotnych (jedno i drugie można zrobić przez internet); zwrócić uwagę na warunki uprawniające do świadczenia	Decyzję w sprawie zasiłku dla bezrobotnych I (ALG I)
Zasiłek dla bezrobotnych II (Hartz IV)	Urząd zatrudnienia – Jobcenter (zależnie od miejsca zamieszkania)		Osoby w trudnej sytuacji, zdolne do pracy, uprawnione do świadczenia (zob. warunki uprawniające do świadczenia)	Decyzję w sprawie zasiłku dla bezrobotnych II (ALG II)
Pomoc społeczna (przysługująca na podstawie przepisów SGB XII)	Komunalny urząd ds. socjalnych (zależnie od miejsca zamieszkania)		Osoby w trudnej sytuacji, niezdolne do pracy, uprawnione do świadczenia	Decyzję w sprawie przyznania świadczeń z opieki społecznej

Co?	Jaki urząd?	Kiedy?	Na co uważać?	Otrzymasz
Rodzina/dzieci				
Zasiłek rodzinny	<p>Kasy Świadczeń Rodzinnych (Familienkassen) - zależnie od miejsca zamieszkania</p> <p>W przypadku <u>uprawnień transgranicznych</u> zależnie od kraju pochodzenia (np. gdy rodzina mieszka osobno):</p> <ul style="list-style-type: none">- Belgia, Bułgaria, Luksemburg, Holandia, Węgry- Francja, Szwajcaria, Republika Czeska- Austria, Łotwa, Słowacja, Grecja, Chorwacja- Polska- wszystkie inne kraje UE/EWG <p>- sieroty całkowite lub dzieci, które nie znają miejsca pobytu swoich rodziców: Kasa Świadczeń Rodzinnych - Familienkasse Bayern Nord</p>	Wniosek o zasiłek rodzinny należy złożyć od razu po przeniesieniu miejsca zamieszkania do Niemiec. Rozpatrzenie wniosku może potrwać kilka miesięcy!	<p><u>Uwaga:</u> od 1 stycznia 2018 rodzice mogą otrzymać zasiłek rodzinny maksymalnie do 6 miesięcy wstecz! Decyduje data złożenia wniosku.</p> <p><u>W przypadku uprawnień transgranicznych:</u> np. mieszkanie i praca w 2 różnych krajach; rodzina żyje osobno w 2 krajach</p>	Decyzję w sprawie zasiłku rodzinnego

Co?	Jaki urząd?	Kiedy?	Na co uważać?	Otrzymasz
Rodzina/dzieci				
Zasiłek wychowawczy / urlop wychowawczy	Urzędy wypłacające zasiłki wychowawcze (zależnie od miejsca zamieszkania); wniosek o urlop wychowawczy należy złożyć u pracodawcy	Wniosek o <u>zasiłek</u> wychowawczy należy złożyć w okresie do 3 miesięcy od narodzin dziecka; wniosek o <u>urlop</u> wychowawczy należy złożyć u pracodawcy w okresie do 1 tygodnia od narodzin dziecka	<u>Uwaga</u> : zasiłek wychowawczy jest wypłacany tylko za 3 miesiące wstecz od daty złożenia wniosku! Informacje na temat zasiłku wychowawczego	Decyzję w sprawie zasiłku wychowawczego
Narodziny dziecka / zawarcie małżeństwa / rozwód	Urzędy stanu cywilnego (zależnie od miejsca zamieszkania)	np. rejestracja nowonarodzonego dziecka, związku małżeńskiego		Akt urodzenia, świadectwo ślubu
Zapisy do żłobka / przedszkola	Urzędy ds. dzieci i młodzieży (Jugendämter) - zależnie od miejsca zamieszkania (Wyszukiwarka urzędów)	Należy z wyprzedzeniem zasięgnąć informacji w urzędzie ds. dzieci i młodzieży	Informacje na temat zapisu dzieci do żłobka / przedszkola	np. voucher do przedszkola / żłobka (Berlin)
Szkoła (zapisanie dziecka)	Kuratorium (zależnie od miejsca zamieszkania), zapisy bezpośrednio w wybranej szkole	Kuratoria zwykle z wyprzedzeniem rozsyłają zaproszenia do zgłoszenia dziecka do szkoły podstawowej.	Szkoła podstawowa: dziecko musi skończyć 6 lat do dnia określonego w przepisach landu, na którego terenie znajduje się szkoła (informacje w kuratoriach).	

Co?	Jaki urząd?	Kiedy?	Na co uważać?	Otrzymasz
Emerytura / renta				
Wniosek o emeryturę lub rentę	Niemiecki Zakład Ubezpieczenia Emerytalno-Rentowego (zależnie od miejsca zamieszkania)	Co najmniej 3 miesiące przed przejściem na emeryturę/rentę	Wniosek można złożyć także przez internet	Decyzję emerytalno-rentową

Co?	Jaki urząd?	Kiedy?	Na co uważać?	Otrzymasz
Ludzie z niepełnosprawnościami				
Legitymacja inwalidzka	Urzędy ds. opieki (Versorgungsämter) - zależnie od miejsca zamieszkania		Stopień niepełnosprawności: 50% lub wyższy: legitymacja uprawnia do ulg np. podatkowych, w pracy, w komunikacji miejskiej	Legitymację

Co?	Jaki urząd?	Kiedy?	Na co uważać?	Otrzymasz
Nadanie obywatelstwa				
Nadanie obywatelstwa	Urząd ds. obywatelstwa (dokładne informacje można uzyskać we właściwym dla miejsca zamieszkania urzędzie miasta lub powiatu albo w Urzędzie ds. cudzoziemców)	Po 8-letnim legalnym pobycie w Niemczech	Istnieje możliwość zachowania dotychczasowego obywatelstwa; warunki uzyskania obywatelstwa	Zaświadczenie o nadaniu obywatelstwa i niemiecki paszport (koszt ok. 250 €, ok. 50 € w przypadku niepełnoletnich dzieci)

Co?	Jaki urząd?	Kiedy?	Na co uważać?	Otrzymasz
Pozostałe				
Rejestracja samochodu (rejestracja, przerejestrowanie, wyrejestrowanie)	Organ rejestracji pojazdów (zależnie od miejsca zamieszkania)	Od razu po otrzymaniu pojazdu, który będzie użytkowany (należy na to zaplanować ok. 2-3 tygodni)	Organy rejestracyjne udostępniają w internecie informacje o wymaganych dokumentach (dla poszczególnych rodzajów pojazdów)	Zaświadczenie o rejestracji pojazdu
Poświadczenia urzędowe	Poświadczenie urzędowe: urzędy ds. mieszkańców, ratusze (zależnie od miejsca zamieszkania), uwierzytelnienie (podpisu, np. na umowie): notariusze		Poświadczenie urzędowe: potwierdzenie zgodności kopii z oryginałem – należy przynieść oryginał i kopię dokumentu	Kopia uwierzytelniona (koszt: ok. 5-10 €)

Pełnomocniczka Rządu Federalnego
ds. Migracji, Uchodźców i Integracji
Biuro ds. Równego Traktowania Pracowników z UE

Instytucja ds. Równego
Traktowania

Pracowników Unijnych

Właściwy urząd można znaleźć także przy pomocy następujących serwisów:

behördenfinder
deutschland

Link do wyszukiwarki urzędów: <https://www.behoerdenfinder.de/opencms/searchjs.do>

handbook
germany

Informacje na temat urzędów lokalnych: <https://handbookgermany.de/de/local-information.html>

Stopka redakcyjna

Biuro ds. Równego Traktowania Pracowników UE
przy Pełnomocniczkę Rządu Federalnego
ds. Migracji, Uchodźców i Integracji

Wydawczyni

Pełnomocniczka Rządu Federalnego
ds. Migracji, Uchodźców i Integracji
Berlin, marzec 2018

Wyłączenie odpowiedzialności cywilnej

Informacje zostały przygotowane z należytą starannością.
Autorzy nie ponoszą odpowiedzialności za poprawność,
aktualność i kompletność informacji.